

Herinneringen aan de Puntegaalstraat

1959, zestien was ik en gewapend met MULO, middenstands- en typediploma werd het tijd om te gaan werken. Zo was de algehele tendens en ik was al bevoordeeld met mijn opleiding. Mijn ouders waren erg voor zekerheid van een baan en stelden voor om bij de belasting te solliciteren. Dat gebeurde dus en ik moest op gesprek komen.

Dhr. Klarenbeek, een rijzige oudere man, ontving mij en mijn moeder en vertelde zo van alles. Wel was het een teleurstelling dat ik niet op een afdeling geplaatst zou worden, maar op de typekamer. De belasting was toen nog een enorm mannenbolwerk en jonge vrouwen op een mannenzaal zag men niet zo zitten. Men was kennelijk bang voor onrust. Dan maar naar de typekamer , zo met allemaal dames onder elkaar leek ook wel gezellig en ik kon tenslotte ook typen. Ik zou Fl. 98,- gulden bruto per maand verdienen, maar de vooruitzichten waren wel gunstig. Ik kreeg ook de belofte dat als ik een cursus met goed gevolg had afgesloten, er wel werk voor mij zou zijn op een gewone afdeling én de werkweek was 5,5 dag. Dus ook zaterdagmorgen werd je op je werk verwacht.

Op 1 september 1959 was mijn schoolleventje echt voorbij en werd ik "belastingambtenaar". Nou ja voorlopig typiste dan in het belastinggebouw.. maar dat gebouw was erg indrukwekkend!

Paternosterliften

Groot en als je binnenkwam een enorme hal, die helemaal in het midden open was zodat je naar alle verdiepingen kon kijken en aan weerszijden

van de ingang twee liften, die er zo niet uitzagen, de zogenaamde paternosters. Open liften zonder deuren, een soort bewegende hokjes waar je in moest stappen en op de juiste verdieping weer uit. Dus geen deuren of knopjes. Als je er net kwam werken kreeg je altijd het afschrikkende verhaal te horen dat je er niet in moest blijven staan na de hoogste verdieping omdat de bakjes dan op zijn kop gingen. En in het begin stapte je dan, na met de moed der wanhoop ingestapt te zijn (best eng in het begin) braaf op de hoogste verdieping uit. Natuurlijk ontdekte je al snel dat het een broodje aap verhaal was, maar bij nieuwelingen deed je dapper mee om het verhaal door te vertellen.

De typekamer

's Morgens kwam er 2x een koffiejuffrouw. De eerste maal had je 10 min pauze, de 2^e maal niet. De koffie moest je betalen en kostte, naar ik me herinner 11 cent. Soms in een royale bui kocht je er een gevulde koek bij.

Op zich had ik het goed naar mijn zin tussen de typedames, ongeveer 15 stuks. Het was meestal flink aanpoten en fouten mochten er niet in het werk zitten. In het begin hadden we nog van die oude rammelkasten als typemachines, later kregen we elektrische machines, een enorme vooruitgang. De cheffin was Mw. Uijlenberg en de onder cheffin Ineke nam haar taak over als zij stukken weg moest brengen of bij de baas werd geroepen, maar niet nadat ze in een spiegeltje gekeken had of haar make up en haar onberispelijk zat! Ook ging je met tweeën naar toilet om te kletsen en op te maken, maar oh wee als dat te lang duurde werd je teruggehaald.

Ik begon ook met de cursus voor ACT, dat was in het belastinggebouw in de avonduren. Ik vond het wel moeilijk, maar wilde van die typekamer af en echt 'gewoon' werk doen.

Overgeplaatst

De 1^e maal slaagde ik en dus werd het tijd voor overplaatsing. Dat werd de afdeling Inkomstenbelasting, ook op de 2^e verdieping net als de typekamer. In lunchpauzes hing je vaak op de gang over de balustrade te kijken en een praatje makend met anderen, - ik kende al wat mensen, lees mannen, van die afdeling.

Een hele grote zaal, ik schat wel 200 man. Allemaal verdeeld in onderafdelingen die ook weer hun eigen tafel-chef had. En voorin de zaal, in het "hok", een glazen hokje, zat de afdelingschef dhr. Van Noort, ook hoger zodat hij de hele boel goed kon overzien; moest je in het hok komen, was je meestal nog niet jarig!!

Ik had het meteen prima naar mijn zin, met als chef dhr. Hessels en Van der Welle. Er waren nog 2 oudere dames op de hele zaal en ik was de enige jonge vrouw. Dat gaf wel voordelen. Was er iets te vieren deelde ik altijd mee, bloemen uitreiken, dan was het mijn taak. En was iets erg zwaar of niet te tillen, altijd was er wel een helpende hand.

Natuurlijk werd er ook gewoon stevig gewerkt. Eerst deed ik dat aan draaiende bakken, waarin gegevens moesten bij gewerkt en soms waren er zoektochten nodig om zaken van belastingplichtigen uit te zoeken. Dat was leuk. Veel telefoneren en soms op zoek op andere afdelingen naar

gegevens. Later kwam ik op een andere onderafdeling terecht en moest voornamelijk helpen met eenvoudige aanslagen te regelen. Daarbij moest er vaak gezocht worden in de mappen, leggers genaamd. Een hangstelsel in kasten op alfabet, van elke belastingplichtige 1, die de die hele zaal in het midden vulden. En bij de ingang van de zaal de balie, met hun eigen dynamiek. Soms schreeuwende mensen aan de balie of prostituees, die kwamen klagen over de hoogte van de aanslag. Deze laatsten kregen vaak wel wat extra bekijks..

Wervingsfolder

Toen er in 1965 een wervingsfolder moest worden gemaakt voor scholieren stonden er ook nadrukkelijk foto's van vrouwen in, en ook ik (Tineke) stond erin bij de kast met leggers op blz 11. De foto geeft ook een goed beeld van de zaal inkomstenbelasting de foto op blz13.

Vrije tijd

In de kelder en achter het gebouw was een enorme fietsenstalling, die ook zowat altijd vol stond. En in die kelder was ook het archief waar je eigenlijk maar zelden iets te zoeken had. Wel hadden we er af en toe muziek half uurtjes in de lunchpauze. Als een jongeman zijn gitaar mee nam en zich zelf begeleidend dan o.a. Tom Dooley zong voor de verzamelde toehoorders, hadden we een reuze leuke pauze.

Heel goed herinner ik me nog de feestjes die plaats vonden in de kantine. Met muziek en artiesten en je mocht altijd mensen meenemen. Dus regelmatig kreeg ik de vraag van vrienden wanneer er iets te doen was bij de belastingenafdeling. Ook werd er ieder jaar lootjes getrokken om

sinterklaas te vieren, natuurlijk met gedichten en surprises. En zo was er de jaarlijkse nieuwjaarsreceptie, altijd heel druk en iedereen op zijn paasbest aangekleed.

Vrouwen

In de loop der tijd werden er meer jonge vrouwen aangenomen, kennelijk had ik de weg gebaad en bleek het ongevaarlijk.

Het salaris was inmiddels in die paar jaren ook aardig gestegen. Toen ik wegging in 1965 verdiende je als beginneling met 16 jaar Fl. 237,- gulden, ruim een verdubbeling in die 6 jaar van wat ik verdiende als beginner.

Ik werkte er tot oktober 1965. Toen ging ik trouwen (nee niet met een ambtenaar) en toen was het nog de bedoeling dat je dan ontslag nam. Bovendien was het te onhandig om vanuit mijn nieuwe woonplaats Spijkenisse met openbaar vervoer naar de Puntegaalstraat te reizen.

Ruim 6 jaar verdiende ik mijn brood bij de belasting en ik had het er best naar mijn zin. Vul nog steeds mijn eigen aangifte in en heb er ook best veel geleerd.

Tineke van den Bos

Het sinterklaasfeest op de typekamer uit 1960

